

**Міністерство освіти і науки України
Департамент освіти і науки
Харківської обласної державної (військової) адміністрації
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХАРКІВСЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ»
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням Вченої ради
Комунального закладу
«Харківська гуманітарно-педагогічна
академія» Харківської обласної ради
протокол № від 2026 р.
Голова Вченої ради
_____ Галина ПОНОМАРЬОВА

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

ІСТОРІЯ ТА АРХЕОЛОГІЯ

**РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ Перший (бакалаврський) рівня
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ Бакалавр
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ В9 Культура, мистецтво та гуманітарні науки
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ В9 Історія та археологія**

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ освітньо-професійної програми

Галузь знань

В9 Культура, мистецтво та
гуманітарні науки

Спеціальність

В9 Історія та археологія

Рівень вищої освіти

Перший

ПОГОДЖЕНО

Проректор з науково-педагогічної роботи
КЗ «ХГПА»

_____ Лариса ПЕТРИЧЕНКО
_____ 2026 р.

СХВАЛЕНО

на засіданні Вченої ради
факультету дошкільної та
спеціальної освіти та історії
Голова

_____ Христина ШАПАРЕНКО
Протокол № від _____ 2026 р.

СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри
історії, археології та гуманітарних наук
завідувач кафедри

_____ Едуард ХРЯПІН
Протокол № від _____ 2026 р.

РОЗРОБЛЕНО

проектною групою
Керівник проектної групи
(гарант освітньої програми)

_____ Віктор КВІТКОВСЬКИЙ

Преамбула

Освітня програма розроблена на основі Стандарту вищої освіти за спеціальністю В9 Історія та археологія галузь знань В9 Культура, мистецтво та гуманітарні науки для першого (бакалаврського рівня вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України №575 від 29.04.2020р.

До програми внесено зміни відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України № 842 від 13.06.2024 «Про внесення змін до деяких стандартів вищої освіти».

Затверджено рішенням Вченої ради Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради (протокол № від . 2026) та введено в дію з _____ (наказ № _____)

Розробниками освітньо-професійної програми є проектна група у складі:

1. Квітковського Віктора Ігоровича – гаранта освітньої програми, кандидата історичних наук, доцента, старшого викладача кафедри історії, археології та гуманітарних наук;
2. Борисової Ольги Василівни – професора кафедри історії, археології та гуманітарних наук, доктора історичних наук, професора;
3. Хряпіна Едуарда Олександровича – кандидата історичних наук, доцент, завідувач кафедри кафедри історії, археології та гуманітарних наук;
4. Свистуна Геннадія Євгеновича – старшого викладача кафедри історії, археології та гуманітарних наук, кандидата історичних наук, доцента.

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

Назва освітньої програми: Історія та археологія

Освітній ступінь: бакалавр

Галузь знань: В9 Культура, мистецтво та гуманітарні науки

Спеціальність: В9 Історія та археологія

0222 History and archeology

1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти	Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр історії та археології
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 9 місяців
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти. Умови вступу визначаються «Правилами прийому до Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	До наступної акредитації
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://sites.google.com/view/kafedra-soc-hgra
2. Мета освітньої програми	
Забезпечити високий рівень підготовки фахівців у галузі історії, археології, музейної, архівної, пам'ятко-охоронної, освітньої і дослідницької діяльності, що сприятиме конкурентоспроможності випускників на ринку праці області й України на основі використання інноваційних технологій навчання та поєднання власного досвіду з кращими світовими практиками; вирішення завдань науково-практичної діяльності, за якої здобувачі можуть брати самостійну участь в гуманітарно-освітніх проєктах; створення	

сприятливого середовища для різнобічного освітньо-професійного розвитку здобувачів вищої освіти; підготовка практичних навичок здобувачів освіти щодо правил фіксації ступеня руйнації пам'яток та об'єктів історико-культурної спадщини в результаті широкомасштабної агресії РФ, господарської діяльності та непереборних сил природи.

3. Характеристика освітньої програми

<p>Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))</p>	<p><i>Об'єкт вивчення та професійної діяльності:</i> минуле людства, України та інших країн в усіх його проявах.</p> <p><i>Цілі навчання:</i> підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, у сфері історії та археології.</p> <p>– <i>Теоретичний зміст предметної області:</i> становить система наукових теорій, концепцій, принципів, категорій, методів і понять, які використовуються в процесі вивчення минулого різних суспільств та їх сегментів, явищ, персоналій, сукупності матеріальних, побутових, духовних, соціальних аспектів в конкретному просторовому та часовому періоді.</p> <p>– <i>Методи, методики та технології:</i> загальнонаукові та спеціальні історичні методи аналізу подій, структур, процесів, культур та персоналій, методи і методики дослідження історичних джерел та археологічних культур, інформаційно-комунікаційні технології.</p> <p>– <i>Інструменти та обладнання:</i> програмне забезпечення, мультимедійні засоби; системи електронних бібліотек та архівів; автоматизовані бібліотечно-інформаційні системи; системи опрацювання текстової та графічної інформації.</p>
<p>Орієнтація освітньої програми</p>	<p>Освітньо-професійна.</p> <p>Спрямована на глибоку спеціальну підготовку фахівців в галузі історії та археології, працівників музейних, пам'яткоохоронних, освітніх, державних установ та громадських організацій, ініціативних фахівців, здатних генерувати нові ідеї та знання на базі сучасних досягнень науки, готових до безперервного і актуального навчання.</p>
<p>Основний фокус освітньої програми</p>	<p>Загальна освіта в галузі В9 Культура, мистецтво та гуманітарні науки спеціальності В9 Історія та археологія.</p> <p>Акцент зроблено на формування фахових компетентностей у галузі історії та археології, локальної/регіональної історії, оволодіння сучасними теоретико-методологічними засадами і методами</p>

	<p>вивчення та інтерпретації історичного минулого, музейної, архівної пам'яткоохоронної та освітньої діяльності, застосуванні набутих знань у практичній діяльності.</p> <p>Ключові слова: історія, археологія, архівна і музейна справа, освіта, популяризація та охорона пам'яток історії та археології, гуманітарні науки, громадські організації.</p>
Особливості програми	<p>Програма виконується в активному дослідницькому середовищі на високому науково-методичному рівні. Освітньо-професійна програма реалізується в умовах поєднання теоретичної та практичної підготовки. Здобувачі освіти під час проходження практик мають змогу опанувати основи професійної діяльності в науково-дослідних, пам'яткоохоронних, музейних та освітніх установах. Це дає змогу комплексної підготовки фахівців в галузі вивчення, збереження та популяризації історико-культурної спадщини України.</p>
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Після закінчення навчання за освітньо-професійною програмою бакалавра за спеціальністю В9 Історія та археологія здобувачі вищої освіти можуть працювати в наукових організаціях, музейних та пам'яткоохоронних установах, закладах базової загальної середньої освіти, органах державної влади і місцевого самоврядування, в аналітично-інформаційних інституціях; у соціальних і культурних закладах, громадських організаціях, партіях тощо.</p> <p>Посади згідно класифікатора професій України:</p> <p>33 – фахівці в галузі освіти 334 – інші фахівці в галузі освіти 3340 – асистент вчителя , викладач – стажист, лаборант (освіта) 3414 – екскурсовод 3491 – лаборант наукового підрозділу (інші сфери (галузі) наукових досліджень)</p>
Подальше навчання	<p>Мають право продовжити навчання на 7 рівні НРК (магістр), другому (магістерському) циклі вищої освіти Рамки кваліфікації Європейського простору вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі освіти та гуманітарних наук.</p>
5. Викладання та оцінювання.	

Викладання та навчання	<p>Викладання проводиться у формі лекцій, семінарських, та практичних занять, написання та захисту курсової та кваліфікаційної робіт, консультацій із викладачами, науково-дослідної роботи. Поглиблена теоретична компетентність підкріплюється формуванням прикладних професійних навичок під час практик. Здобувачі освіти набувають умінь працювати в команді та автономно.</p> <p>Освітній процес побудований на принципах студентсько-центрованого навчання, самоосвіти, проблемно-орієнтованого навчання, індивідуально-творчого підходу, навчання через практику.</p> <p>Навчання на програмі передбачає активну участь здобувача освіти у формуванні власної освітньої траєкторії шляхом обрання вибіркових освітніх компонентів.</p>
Система оцінювання	<p>Здійснюється відповідно до вимог кредитної трансферно-накопичувальної системи організації освітнього процесу. Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюється за всіма видами аудиторної та позааудиторної освітньої діяльності, спрямованими на опанування навчального навантаження з освітньої програми: поточний, модульний, підсумковий контроль, атестаційний іспит; усні та письмові екзамени, заліки, презентації, проєктні роботи, диференційовані заліки з практик, курсова та кваліфікаційна роботи відповідно.</p>
6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	<p>Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми історії та археології у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій і методів гуманітарних та соціальних наук та характеризується комплексністю і невизначеністю умов.</p>
Загальні компетентності (ЗК)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її

	<p>місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу. 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. 5. Здатність спілкуватися іноземною мовою. 6. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел. 7. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. 8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. 9. Здатність бути критичним і самокритичним. 10. Здатність працювати в команді та автономно. 11. Здатність розробляти та управляти проектами. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності. 12. Прагнення до збереження здоров'я та навколишнього середовища
<p>Спеціальні компетентності (СК)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами в минулому та сучасності. 2. Усвідомлення відмінностей в історіографічних поглядах різних періодів та в різних контекстах. 3. Усвідомлення соціальних функцій історика, розуміння можливості використання історії для досягнення політичних цілей, в тому числі наслідків зловживання історією. 4. Здатність використовувати у професійній діяльності наукові праці та інформаційно-довідкові видання (бібліографічні довідники, путівники до архівних фондів, архівні описи тощо), сучасні інформаційно-пошукові системи. 5. Здатність відшуковувати необхідні для освітньої та наукової діяльності історичні джерела (архівні та опубліковані документи, етнографічні, картографічні матеріали, музейні експонати, археологічні артефакти і т. п.) 6. Здатність використовувати релевантні методи опрацювання історичних та археологічних

	<p>джерел, зокрема інструментарій спеціальних історичних дисциплін, а також сучасні інформаційні технології для обробки історичних даних.</p> <ol style="list-style-type: none"> 7. Здатність використовувати фахові знання та професійні навички для виявлення, охорони та популяризації історико-культурної спадщини. 8. Здатність використовувати у фаховій діяльності знання гуманітарних та соціальних наук, вміння аналізувати, оцінювати і прогнозувати політичні, економічні, культурні й соціальні події та явища. 9. Здатність працювати з історичними текстами і документами, коментувати, анотувати їх відповідно до певних критеріїв; презентувати і обговорювати результати наукових досліджень. 10. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією. 11. Здатність здійснювати та організовувати археологічну діяльність. 12. Здатність робити відбір та прийняття на збереження артефактів і документів у відповідності до нормативів, організовувати археографічну діяльність, роботу в архівах та музеях, державних наукових та науково-дослідних установах у відповідності з прийнятими правилами та нормами. 13. Здатність оперувати законодавством та нормами у регулюванні науково-дослідної, господарчої та пам'ятко-охоронної діяльності в сфері історико-культурної спадщини.
--	--

7. Програмні результати навчання

<ol style="list-style-type: none"> 1. Володіти методологією наукового пізнання та формування цілісної картини світу, розуміти закони, методи та методики проведення наукових та прикладних досліджень. 2. Знати найважливіші факти історичного минулого українського народу і історії людства загалом, а також мати більш глибокі знання про певний історичний період або проблему. 3. Розуміти контекст і причини відповідних історичних подій та використовувати ці знання у професійній діяльності. 4. Знати основні підходи до вивчення вітчизняної та світової історії, принципи і методи історичного пізнання, основні типи і види історичних джерел. 5. Володіти понятійно-категоріальним апаратом історичної науки, професійно оперувати науковими термінами, прийнятими у фаховому середовищі. 6. Вміти працювати з письмовими, речовими, етнографічними, усними, архівними та іншими історичними джерелами.
---

7. Виявляти взаємозв'язки між процесами у минулому та на сучасному етапі, аналізувати суспільні процеси в історії України у контексті європейської та світової історії.
8. Розуміти і виявляти відмінності в історіописанні, поглядах на минуле представників різних епох та у різних контекстах.
9. Брати участь у плануванні та виконанні наукових досліджень у сфері історії, презентувати результати досліджень, аргументувати висновки.
10. Мати навички організації практичного вирішення питань історичної пам'яті та охорони матеріальної й нематеріальної культурної спадщини на локальному, регіональному й загальнодержавному рівнях.
11. Застосовувати сучасні методики у процесі популяризації історії та археології, а також здійсненні різних видів освітньої та дослідницької діяльності.
12. Здійснювати аналіз ситуацій з урахуванням історичного контексту та/або історичних передумов, місцевих особливостей та/ або специфіки регіону.
13. Здійснювати комунікацію з професійних питань з представниками наукових, громадських, релігійних і національно-культурних організацій і спільнот.
14. Розуміти загальні та специфічні риси історичного розвитку різних регіонів України, Європи та світу, фактори, що зумовлюють різноманіття культур та національних спільнот, ефективно співпрацювати з носіями різних історичних та культурних цінностей.
15. Вміти акумулювати та поширювати кращий досвід професійної діяльності, інтегрувати досягнення інших наук для вирішення актуальних проблем історії та археології.
16. Володіти державною та іноземною мовою для донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації.
17. Оперувати законодавством та нормами у регулюванні науково-дослідної, господарчої та пам'ятко-охоронної діяльності в сфері історико-культурної спадщини.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	<p>До викладання дисциплін освітньо-професійної програми залучені кваліфіковані науково-педагогічні працівники, які є штатними співробітниками Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради.</p> <p>Випусковою кафедрою є кафедра: історії та суспільно-економічних дисциплін до складу якої входять доктор історичних наук, доктор філософських наук, 5 кандидатів історичних наук, кандидат економічних наук, кандидат юридичних наук та кандидат педагогічних наук, одна особа – кандидат історичних наук працює за сумісництвом.</p>
-----------------------------	--

	<p>У підготовці здобувачів освіти задіяні: кафедри педагогіки, психології, початкової освіти та освітнього менеджменту; іноземної філології, української лінгвістики, літератури та методики навчання, культурологічних дисциплін та образотворчого мистецтва; природничих дисциплін; інформатики.</p> <p>Практико-орієнтований характер освітньої програми передбачає широку участь фахівців-практиків, що відповідають цілям підготовки бакалаврів за спеціальністю В9.</p> <p>Освітній процес забезпечується науково-педагогічними працівниками, які відповідають вимогам Постанови Кабінету Міністрів від 30 грудня 2015 р. № 1187 «Про затвердження ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти».</p>
<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>Кількісні та якісні показники матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти зі спеціальності В9 Історія та археологія відповідають чинним вимогам. Для теоретичних та практичних занять використовуються аудиторії загального та спеціального призначення, комп'ютерні класи; навчально-практичний кабінет з археології.</p> <p>Наявна вся необхідна соціально-побутова інфраструктура, кількість місць у гуртожитку відповідає вимогам.</p>
<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p>Інформаційні, навчально-методичні матеріали література та фахові періодичні видання представлені в навчально-методичних кабінетах, кафедрі історії та суспільно-економічних дисциплін, бібліотеці академії, в електронному вигляді – на сайті кафедри історії та суспільно-економічних дисциплін та сайті бібліотеки академії.</p> <p>Офіційний веб-сайт кафедри: https://sites.google.com/view/kafedra-soc-hgra містить інформацію про освітньо-професійну програму, навчальну, наукову і виховну діяльність, правила прийому, контакти; навчальні плани; силабуси; графіки освітнього процесу; дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи студентів з освітніх компонентів; програми практик; методичні вказівки щодо виконання курсової та кваліфікаційної робіт.</p>
<p>Академічна мобільність</p>	

Національна кредитна мобільність	Можливість національної кредитної академічної мобільності у ЗВО України. Умови та принципи академічної мобільності визначаються законодавством України та «Положенням про реалізацію права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради.
Міжнародна кредитна мобільність	Можливість міжнародної кредитної академічної мобільності. Умови та принципи академічної мобільності визначаються законодавством України, міжнародними угодами та «Положенням про реалізацію права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради.

2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТІВ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

2.1. Перелік компонентів ОПП

Код о/к	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, атестація здобувачів вищої освіти)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові освітні компоненти ОП			
ЗП.01	Загальна педагогіка та психологія	4	залік
ЗП.02	Філософія	4	залік
ЗП.03	Іноземна мова	3	екзамен
ЗП.04	Українська мова за професійним спрямуванням	4	залік

ЗП.05	Економіка	6	екзамен
ЗП.06	Правознавство	4	залік
ЗП.07	Академічні студії	6	залік
ПП.01	Археологія України	6	екзамен
ПП.02.	Історія держави і права України	4	екзамен
ПП.03	Історична географія та основи картознавства	6	залік
ПП.04	Методологія історії та наукових досліджень	4	залік
ПП.05	Історичне краєзнавство	4	залік
ПП.06	Основи охорони, використання та дослідження історико-культурної спадщини.	4	залік
ПП.07	Історія України:	20	
<i>ПП 07.01</i>	<i>Давня історія України</i>	4	екзамен
<i>ПП 07.02</i>	<i>Середньовічна історія України</i>	4	екзамен
<i>ПП 07.03</i>	<i>Нова Історія України</i>	4	екзамен
<i>ПП 07.04</i>	<i>Новітня історія України</i>	4	екзамен
<i>ПП 07.05</i>	<i>Джерелознавство та історіографія України</i>	4	залік
ПП.08	Загальна історія:	36	
<i>ПП.08.0 1</i>	<i>Історія первісного суспільства</i>	4	екзамен
<i>ПП.08.0 2</i>	<i>Історія стародавнього та середньовічного Сходу</i>	6	екзамен
<i>ПП.08.0 3</i>	<i>Історія стародавніх Греції та Риму</i>	4	екзамен

ПП.08.0 4	<i>Історія середніх віків</i>	4	екзамен
ПП.08.0 5	<i>Нова та новітня історія Азії та Африки</i>	4	екзамен
ПП.08.0 6	<i>Нова та новітня історія Європи та Америки</i>	6	екзамен
ПП.08.0 7	<i>Історія народів Центральної і Східної Європи</i>	4	екзамен
ПП.08.0 8	<i>Спеціальні історичні дисципліни</i>	4	залік
ПП.09	Методи та методика археологічних досліджень	4	залік
ПП.10	Архівознавство та музеєзнавство	4	екзамен
ПП.11	Регіональні студії	4	екзамен
ПП.12	Історична урбаністика	4	залік
ПП.13	Історія релігій	3	залік
ПП.14	Методика викладання історії	4	екзамен
ПП. 15	Історична антропологія	4	екзамен
ПП.16	Курсова робота	6	залік
ПП.17	Археологічна практика	6	залік
ПП.18	Практика з охорони історико-культурної спадщини	3	залік
ПП.19	Педагогічна практика	6	залік
ПП.20	Історико-краєзнавча практика	3	залік
ПП. 21	Музейна та архівна практика	3	залік
ПП. 22	Виробнича практика	5	залік
	Загальний обсяг обов'язкових освітніх компонентів:	174	

Вибіркові освітні компоненти ОП			
В.1.	Освітній компонент за вибором	4	залік
В.2.	Освітній компонент за вибором	3	залік
В.3.	Освітній компонент за вибором	4	залік
В.4.	Освітній компонент за вибором	4	залік
В.5.	Освітній компонент за вибором	4	залік
В.6.	Освітній компонент за вибором	4	залік
В.7.	Освітній компонент за вибором/БЗВП	3	залік
В.8.	Освітній компонент за вибором	4	залік
В.9.	Освітній компонент за вибором	4	залік
В.10.	Освітній компонент за вибором	4	залік
В.11.	Освітній компонент за вибором	3	залік
В.12.	Освітній компонент за вибором	4	залік
В.13.	Освітній компонент за вибором	4	залік
В.14.	Освітній компонент за вибором	4	залік
В.15.	Освітній компонент за вибором	3	залік
В.16.	Освітній компонент за вибором	4	залік
	Загальний обсяг вибіркового освітніх компонентів:	60	
ПП.23	Атестація	6	Захист кваліфікаційної роботи або атестаційний іспит
Загальний обсяг освітньо-професійної програми		240	

2.2. Вибіркові освітні компоненти.

На вивчення освітніх компонентів за вибором студента відводиться 60 кредитів, що складає 25 % від загальної кількості кредитів. Орієнтовний перелік вибіркового освітніх компонентів може бути доповнений за рішенням кафедри на основі обговорення з академічною спільнотою, роботодавцями та студентами. Включення до робочого навчального плану вибіркового дисциплін здійснюється відповідно до Положення про дисципліни вільного вибору студентів Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради.

3. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми Історія та археологія спеціальності В9 Історія та археологія проводиться у формі атестаційного іспиту або захисту кваліфікаційної роботи (за вибором здобувача освіти) та завершується видачею документу державного зразка про присудження ступеня бакалавра історії та археології із присвоєнням кваліфікації: бакалавр історії та археології.

Атестація здійснюється відкрито й публічно.

Вимоги до атестації фахівців:

Атестаційний іспит призначений для оцінювання практичної та теоретичної підготовленості здобувачів до виконання професійних завдань, визначених стандартом вищої освіти за спеціальністю та освітньо-професійною програмою.

Кваліфікаційна робота має передбачати розв'язання складної спеціалізованої задачі або практичної проблеми історії або археології, що характеризується комплексністю і невизначеністю умов.

Кваліфікаційна робота має бути перевірена на плагіат.

Вимоги до змісту, об'єму і структури кваліфікаційної роботи визначаються закладом вищої освіти.

Теми та анотації кваліфікаційних робіт бакалаврів мають бути оприлюднені на офіційному сайті кафедри.

4. ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У Комунальному закладі «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради функціонує система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів і процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітньо-професійних програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників ЗВО та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті ЗВО, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників у формі стажування або проходження курсів підвищення кваліфікації з одержанням відповідного підтверджувального документа не рідше ніж один раз на п'ять років або шляхом захисту дисертації;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньо-професійною програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітньо-професійні програми, рівні вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками ЗВО та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату;
- 9) інших процедур і заходів.

Система забезпечення ЗВО якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) за поданням ЗВО оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.

5. ВИМОГИ ПРОФЕСІЙНИХ СТАНДАРТІВ

На момент перегляду та правлення освітньо-професійної програми враховано стандарт вищої освіти за спеціальністю В9 «Історія та археологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (наказ № 575 МОН України від 29.04.2020 р.).

6. ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ, НА ЯКИХ БАЗУЄТЬСЯ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

1. Закон «Про вищу освіту» // База даних «Законодавство України» /ВР України. URL:<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
2. Закон «Про освіту»//База даних «Законодавство України» /ВР України. URL:<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
3. Класифікатор професій: ДК 003: 2010 / [розроб.: М. Гаврицька та ін.]. – Київ: Соцінформ: Держспоживстандарт України, 2010. – 746 с.
4. Наказ Міністерства освіти і науки України від 29.04.20 р. № 575 «Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 032 «Історія та археологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти». URL:<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vyshcha/standarty/2020/05/2020-zatverd-standart-032-b.pdf>
5. Національна рамка кваліфікацій // База даних «Законодавство України» /ВР України. URL:<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.

6. «Положення про організацію освітнього процесу у КЗ «Харківська гуманітарнопедагогічна академія» ХОР та її структурних підрозділах» URL: <http://www.hgpa.kharkov.com/wpcontent/uploads/2019/normatyvni/osvitni%20proces.pdf>).
7. «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти» URL: <http://www.hgpa.kharkov.com/wpcontent/uploads/2019/normatyvni/yakyst/pologennyasystema.pdf>
8. «Положення про стейкхолдерів освітніх програм Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради» URL: http://www.hgpa.kharkov.com/wpcontent/uploads/2019/normatyvni/pologennya_staykholder.pdf
9. «Положенням про моніторинг і контроль якості освіти у Комунальному закладі “Харківська гуманітарно-педагогічна академія” Харківської обласної ради» URL: http://www.hgpa.kharkov.com/wpcontent/uploads/2019/normatyvni/pologennya_monitoring.pdf
10. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій». URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-p>.
11. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти». URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-p>
12. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG). URL: http://www.britishcouncil.org.ua/sites/default/files/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf.
13. «Статут КЗ “Харківська гуманітарно-педагогічна академія” ХОР (нова редакція)». URL: <http://www.hgpa.kharkov.com/wpcontent/uploads/2019/normatyvni/statut.pdf>.
14. Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації / Авт. В. М. За-харченко, В. І. Луговий, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова / За ред. В. Г. Кре-меня. – Київ: ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. – 120 с.

15. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційноаналітичний огляд / Укладачі: Добко Т., Золотарьова І., Калашнікова С., Ковтунець В., Курбатов С., Линьова І., Луговий В., Прохор І., Рашкевич Ю., Сікорська І., Таланова Ж., Фініков Т., Шаров С.; за заг. ред. С. Калашнікової та В. Лугового. – Київ: ДП «НВЦ «Пріоритети», 2015. – 84 с.
16. ISCED Fields of Education and Training 2013 (ISCED-F 2013). – Montreal: UNESCO Institute for Statistics, 2014. URL: <http://uis.unesco.org/en/topic/international-standard-classification-education-isced>.

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

Структура освітньо-професійної програми

№ з/п	Код о/к	Назва компоненту освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Тип компоненти
1	2	3	4
I семестр			
1.	ЗП.04	Українська мова за професійним спрямуванням	Обов'язкова, компонент загальної підготовки
2.	ЗП.05	Економіка	Обов'язкова, компонент загальної підготовки
3.	ЗП. 07	Академічні студії	Обов'язкова, компонент загальної підготовки
4.	ПП.01	Археологія України	Обов'язкова, компонент професійної підготовки
5.	ПП.02	Історія держави і права України	Обов'язкова, компонент професійної підготовки
6.	ПП.03	Історична географія та основи картографії	Обов'язкова, компонент професійної підготовки
7.	ПП. 07.01	Історія України: <i>Давня історія України</i>	Обов'язкова, компонент професійної підготовки
8.	ПП.08.01	Всесвітня історія: <i>Історія первісного суспільства</i>	Обов'язкова, компонент професійної підготовки

II семестр			
9.	ЗП.06	Правознавство	Обов'язкова, компонент загальної підготовки
10.	ЗП.07	Академічні студії	Обов'язкова, компонент загальної підготовки
11.	ПП.01	Археологія України	Обов'язкова, компонент професійної підготовки
12.	ПП.03	Історична географія та основи картознавства	Обов'язкова, компонент професійної підготовки
13.	ПП.05	Історичне краєзнавство	Обов'язкова, компонент професійної підготовки
14.	ПП.07.02	Історія України: <i>Середньовічна історія України</i>	Обов'язкова, компонент професійної підготовки
15.	ПП.08.02	Всесвітня історія: <i>Історія стародавньо-го та середньовічного Сходу</i>	Обов'язкова, компонент професійної підготовки
16.	ПП.20	Історико-краєзнавча практика	Обов'язкова, компонент професійної підготовки
III семестр			
17.	ЗП.01	Загальна педагогіка та психологія	Обов'язкова, компонент

			загальної підготовки
18.	ПП.06	Основи охорони, використання та дослідження історико-культурної спадщини.	Обов'язкова, компонент професійної підготовки
19.	ПП.07.03	Історія України: <i>Нова історія України</i>	Обов'язкова, компонент професійної підготовки
20.	ПП.08.03	Всесвітня історія: <i>Історія стародавніх Греції та Риму</i>	Обов'язкова, компонент професійної підготовки
21.	ПП.16	Курсова робота	Обов'язкова, компонент професійної підготовки
22.	В.6	Освітній компонент за вибором	
23.	В.7	Освітній компонент за вибором	
24.	В.9	Освітній компонент за вибором	
IV семестр			
25.	ПП.04	Методологія історії та наукових досліджень	Обов'язкова, компонент професійної підготовки
26.	ПП.07.04	Історія України: <i>Новітня історія України</i>	Обов'язкова, компонент професійної підготовки
27.	ПП.08.04	Всесвітня історія: <i>Історія середніх віків</i>	Обов'язкова, компонент професійної підготовки

28.	ПП.14	Методика викладання історії	Обов'язкова, компонент професійної підготовки
29.	ПП.17	Археологічна практика	Обов'язкова, компонент професійної підготовки
30.	ПП.18	Практика з охорони історико - культурної спадщини	Обов'язкова, компонент професійної підготовки
31.	В.10	Освітній компонент за вибором	
32.	В.11	Освітній компонент за вибором	
V семестр			
33.	ПП.07.05	Джерелознавство та історіографія України	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
34.	ПП.08.05	Всесвітня історія: <i>Нова та новітня історія Азії та Африки</i>	Обов'язкова, компонент професійної підготовки
35.	ПП.08.06	Всесвітня історія: <i>Нова та новітня історія Європи та Америки</i>	Обов'язкова, компонент професійної підготовки
36.	ПП.16	Курсова робота	Обов'язкова, компонент професійної підготовки
37.	В.1	Освітній компонент за вибором	
38.	В.2	Освітній компонент за вибором	
39.	В.13	Освітній компонент за вибором	

40.	ПП.19	Педагогічна практика	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
VI семестр			
41.	ЗП.02	Філософія	Обов'язкова, цикл загальної підготовки
42.	ПП.08.07	Всесвітня історія: <i>Історія народів Центральної і Східної Європи</i>	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
43.	ПП.09	Методи та методика археологічних досліджень	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
44.	ПП.10	Архівознавство та музеєзнавство	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
45.	В.3	Освітній компонент за вибором	
46.	В.8	Освітній компонент за вибором	
47.	ПП.19	Педагогічна практика	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
VII семестр			
48.	ПП.08.08	Всесвітня історія: <i>Спеціальні історичні дисципліни</i>	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
49.	ПП.11	Регіональні студії	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
50.	ПП.12	Історична урбаністика	Обов'язкова, цикл професійної підготовки

51.	ПП.13	Історія релігій	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
52.	В.4	Освітній компонент за вибором	
53.	В.14	Освітній компонент за вибором	
54.	В.16	Освітній компонент за вибором	
55.	ПП.21	Музейна та архівна практика	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
VIII семестр			
56.	ЗП.03	Іноземна мова	Обов'язкова, цикл загальної підготовки
57.	ПП.15	Історична антропологія	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
58.	В.5	Освітній компонент за вибором	
59.	В.12	Освітній компонент за вибором	
60.	В.15	Освітній компонент за вибором	
61.	ПП.22	Виробнича практика	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
62.	ПП.23	Атестація	Обов'язкова, цикл професійної підготовки

ДОДАТОК В

Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентам освітньої програми

	3 П · 0 1	3 П · 0 2	3 П · 0 3	3 П · 0 4	3 П · 0 5	3 П · 0 6	3 П · 0 7	П · 0 1	П · 0 2	П · 0 3	П · 0 4	П · 0 5	П · 0 6	П · 0 7	П · 0 8	П · 0 9	П · 1 0	П · 1 1	П · 1 2	П · 1 3	П · 1 4	П · 1 5	П · 1 6	П · 1 7	П · 1 8	П · 1 9	П · 2 0	П · 2 1	П · 2 2	П · 2 3				
ПРН 1	+	+					+																									+		
ПРН 2					+			+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+								+	+	+	+	+		
ПРН 3					+		+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+								+	+	+	+	+		
ПРН 4								+							+						+	+					+	+	+	+	+	+		
ПРН 5			+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ПРН 6							+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ПРН 7					+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+								+	+	+	+	+	+	
ПРН 8										+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ПРН 9								+						+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ПРН 10									+		+	+									+	+						+	+	+	+	+	+	
ПРН 11	+					+			+			+									+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ПРН 12		+			+		+	+		+		+	+	+		+	+	+	+	+								+	+	+	+	+	+	+
ПРН 13			+	+		+						+																+	+	+	+	+	+	+
ПРН 14							+	+			+			+	+	+	+	+	+	+		+	+					+	+	+	+	+	+	+
ПРН 15	+	+			+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 16			+	+																														
ПРН 17						+		+	+			+					+											+	+		+			

